

**UCHWAŁA NR XLVI/307/13
RADY MIEJSKIEJ W POŁAŃCU**

z dnia 26 września 2013 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012-2020 wraz z systemem monitorowania i ewaluacji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 594) **uchwala się, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012-2020 wraz z systemem monitorowania i ewaluacji stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Połaniec.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
mgr Stanisław Łolo

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

RADA MIEJSKA
w Połańcu

Załącznik nr 1 do Uchwały NR XLVI/307/13

Rady Miejskiej w Połańcu

z dnia 26 września 2013 roku

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012 – 2020

Polaniec, listopad 2011 - marzec 2012

Opracowano w ramach projektu

Urząd Miasta i Gminy Polaniec – profesjonalny, efektywny, dostępny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Człowiek - najlepsza inwestycja

**Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

Opracowano we współpracy z

InicjatywaLokalna.pl

ul. Targowa 18, 25-520 Kielce
tel./fax 041 343 01 24
e-mail: biuro@inicjatywalokalna.pl
www.inicjatywalokalna.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. METODOLOGIA PRAC.....	5
1.1 Proces tworzenia strategii.....	5
1.2 Aktywizacja społeczna i zaangażowanie do prac nad Strategią.....	6
1.3 Wywiad grupowy	6
2. WNIOSKI Z DIAGNOZY STANU ISTNIEJĄCEGO	8
3. ANALIZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	12
3.1 Analiza SWOT	12
3.2 Drzewo problemów	15
3.3 Drzewo celów.....	16
3.4 Analiza przyszłego otoczenia Miasta i Gminy Połaniec.....	17
4. KIERUNKI ROZWOJU MIASTA I GMINY POŁANIEC	17
4.1 Wizja, misja i cele strategiczne Miasta i Gminy Połaniec na lata 2012 - 2020	17
4.2 Kierunki rozwoju.....	19
4.3 Propozycja realizacji działań w ramach poszczególnych celów operacyjnych	20
4.4 Priorytety rozwoju.....	27
4.5 Kierunki i wizje samorządu powiatowego i wojewódzkiego oraz założenia UE we wspieraniu rozwoju regionalnego	28
5. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W STRATEGII	31
6. METODOLOGIA EWALUACJI I MONITORINGU	35
7. WSKAŹNIKI REALIZACJI STRATEGII.....	37
SPIS TABEL I SCHEMATÓW.....	41

WSTĘP

Określanie obszarów priorytetowych oraz zadań niezbędnych do ich realizacji, to cechy podstawowego dokumentu planistycznego, którym jest Strategia Rozwoju. Dokument ten jest instrumentem długofalowej polityki gminy, który posiada otwarty charakter. Oznacza to, że w czasie jej realizacji, możliwa jest aktualizacja zawartych w niej zapisów, w tym kreowanie nowych działań oraz korekta tych, które zostały sformułowane już wcześniej w celu jak najlepszego dostosowania się do zmieniających się warunków oraz mikro- i makrootoczenia. Sformułowanie priorytetów i zadań jest podstawą do osiągnięcia celu strategicznego. Priorytetami są zadania wybrane z pośród wielu potrzeb, które jednostka może zrealizować biorąc pod uwagę posiadające zasoby finansowe, rzeczowe oraz społeczne.

Opracowanie Strategii pozwala zatem na skuteczne zarządzanie gminą poprzez określenie głównych priorytetów rozwoju oraz niezbędnych działań w celu realizacji przyjętych założeń. Wiąże się to z podejmowaniem licznych działań i decyzji istotnych dla danej społeczności lokalnej. Strategia jest również punktem wyjścia przy opracowywaniu dokumentów programowych, które są jej uzupełnieniem i pomagają w osiągnięciu jej założeń. Ważną funkcją Strategii jest również funkcja informacyjna, dzięki czemu mieszkańcy, przedsiębiorcy oraz wszystkie zainteresowane jednostki mogą dowiedzieć się o planowanych działaniach na terenie gminy, o wybranych kierunkach rozwoju oraz sposobach ich realizacji.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec zawiera informacje dotyczące kierunków rozwoju gminy oraz działań związanych z ich realizacją w latach 2012 – 2020. W dokumencie tym przedstawiono wizję gminy 2020, misję oraz cele strategiczne i operacyjne przewidziane do realizacji, wyróżniono również działania, które należy podjąć, aby je osiągnąć.

1. METODOLOGIA PRAC

1 września 2011 roku Zarządzeniem nr 105/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Połaniec powołano Koordynatora prac, Zespół Roboczy oraz Zespół Strategiczny, których zadaniem jest współpraca przy opracowaniu dokumentów strategicznych oraz opracowanie i wdrożenie procedur w zakresie ich monitoringu i ewaluacji. Rolą Koordynatora jest czuwanie nad prowadzonymi pracami oraz ogólna odpowiedzialność za wykonanie wspomnianego Zarządzenia. Zespół Roboczy odpowiedzialny jest m.in. za opracowanie dokumentów strategicznych, w tym Strategii Rozwoju na lata 2012 – 2020, natomiast Zespół Strategiczny pełni rolę pomocniczą w procesie ich tworzenia. W rezultacie prac nad Strategią opracowano Strategię Miasta i Gminy Połaniec 2012 – 2020 zawierającą elementy Diagnozy stanu istniejącego Miasta i Gminy Połaniec. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec obejmuje swym zakresem czasowym lata 2012 – 2020. Ostateczna wersja dokumentu powstała w oparciu o diagnozę stanu obecnego, analizę danych statystycznych oraz wnioski zgłoszone podczas konsultacji społecznych, które odbyły się w grudniu 2011 roku w formie wywiadów grupowych z przedstawicielami najważniejszych grup społecznych z terenu gminy Połaniec.

1.1 Proces tworzenia strategii

Prace związane z opracowaniem Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012 – 2020 trwały od grudnia 2011 do końca marca 2012. W celu opracowania finalnego dokumentu, prace podzielono na kilka etapów, w tym:

1. Powołanie Zespołu ds. Strategii Rozwoju, w skład którego wchodzi: Koordynator prac, Zespół Roboczy oraz Zespół Strategiczny.
2. Przeprowadzenie 3 szkoleń i 3 spotkań z Zespołem ds. Strategii Rozwoju, wypracowanie projektu elementów Strategii, analiza stanu istniejącego Miasta i Gminy Połaniec.
3. Przeprowadzenie konsultacji elementów Strategii – 8 spotkań roboczych – wywiadów grupowych z reprezentantami różnych środowisk, wypracowanie elementów strategii.
4. Weryfikacja opracowanych elementów Strategii przez Zespół ds. Strategii Rozwoju – złożenie Strategii w całość.
5. Weryfikacja opracowanego projektu Strategii przez Konsultanta zewnętrznego.

6. Opracowanie koreferatu do Strategii.
7. Konsultacja społeczna Strategii.
8. Przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko.
9. Przyjęcie Strategii przez Radę.

1.2 Aktywizacja społeczna i zaangażowanie do prac nad Strategią

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012 - 2020, jako dokument, w którym zawarte zostały główne kierunki rozwoju gminy powinna być akceptowana przede wszystkim przez jej mieszkańców. Poprzez aktywizację społeczną oraz zaangażowanie do prac nad Strategią uzyskano bardzo cenne informacje odnośnie potrzeb mieszkańców gminy Połaniec oraz problemów, z którym spotykają się na co dzień. Zebrane w ten sposób informacje pozwoliły na zidentyfikowanie pożądaných kierunków rozwoju oraz zaproponowanie najbardziej efektywnych rozwiązań. W pracę nad Strategią zaangażowane zostały osoby z 3 sektorów: publicznego, społecznego oraz gospodarczego.

1.3 Wywiad grupowy

W grudniu 2011 roku odbyły się badania w formie wywiadów grupowych, których celem było rozpoznanie potrzeb mieszkańców gminy oraz sformułowanie głównych kierunków rozwoju. Warsztaty podzielono na osiem spotkań, na które zaproszono liderów poszczególnych grup społecznych z terenu gminy, w skład których weszli m.in. przedstawiciele:

1. podmiotów świadczących usługi publiczne na terenie gminy Połaniec,
2. branży turystycznej działającej na terenie gminy Połaniec,
3. samorządu gminy Połaniec,
4. samorządu szkolnego gimnazjum i zespołu szkół działających na terenie gminy Połaniec,
5. największych przedsiębiorców działających na terenie gminy Połaniec,
6. organizacji pozarządowych i zorganizowanych grup nieformalnych działających na terenie gminy Połaniec,

oraz:

7. sołtysi z terenu gminy Połaniec,
8. mieszkańcy i osoby działające na terenie miasta Połaniec.

Celem wywiadów grupowych, po za uzyskaniem wspomnianych informacji, było zaangażowanie w proces budowania Strategii jak największej liczby mieszkańców gminy, którzy w tym przypadku byli reprezentowani przez liderów ww. grup społecznych. Dzięki takiemu podejściu do budowania długoletnich programów, które w pewien sposób wpływają m.in. na przyszłość mieszkańców gminy, szanse na wdrożenie i realizację założeń zawartych w tym dokumencie są zdecydowanie większe, niż w przypadku opracowania tego rodzaju dokumentów bez udziału lokalnej społeczności. Na każdym ze spotkań uczestnicy wypełniali również anonimowe ankiety, w których mieli odpowiedzieć na następujące pytania:

1. Najważniejszym kierunkiem rozwoju Połania i okolicy jest...
2. Jako Burmistrz Miasta i Gminy posiadam 5 000 000 zł wolnych środków i w roku 2012 muszę wydać je na terenie gminy na...
3. Największy problem jaki napotykam w moim codziennym funkcjonowaniu na terenie gminy jest...
4. Uważam, że w małym stopniu Połaniec i okolica wykorzystuje swój potencjał w...
5. Najważniejszym zadaniem samorządu Miasta i Gminy Połaniec do roku 2020 powinno być...

Najważniejszym kierunkiem rozwoju gminy Połaniec wymienianym przez ankietowanych był rozwój przemysłu i przedsiębiorczości, który przyczyni się do powstania nowych miejsc pracy. Równie ważnymi aspektami poruszonymi przez ankietowanych były szeroko rozumiane: rozwój turystyki, kultury oraz infrastruktury.

W odpowiedzi na pytanie 2 ankietowani najczęściej odpowiadali, iż posiadane środki przeznaczyliby na utworzenie miejsc sprzyjających rozwojowi kultury i turystyki. Często pojawiającymi się odpowiedziami były inwestycje związane ze służbą zdrowia, infrastrukturą, działaniami mającymi na celu pozyskanie inwestorów, a także promocją gminy.

Głównymi problemami napotykanymi w codziennym funkcjonowaniu na terenie gminy przez jej mieszkańców były przede wszystkim:

- bezrobocie oraz brak perspektyw rozwojowych dla młodzieży,
- społeczna postawa mieszkańców,
- utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów,
- brak poczucia wspólnoty, dobrych relacji,
- słaby przekaz informacji,
- współpraca samorządu z przedsiębiorcami,

- brak komunikacji (transport w małych miejscowościach),
- duża liczba młodzieży wyjeżdżająca za granicę,
- brak miejsc parkingowych,
- brak informacji o inicjatywach społecznych.

Według ankietowanych Połaniec i okolice w małym stopniu wykorzystują swój potencjał w rozwoju turystyki na terenie gminy oraz w pozyskaniu inwestorów. Ważnym aspektem wymienianym przez mieszkańców gminy jest także rozwój małej przedsiębiorczości oraz zasobów ludzkich.

Ankietowani podkreślali, iż najważniejszym zadaniem dla samorządu jest pozyskanie inwestorów oraz stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, co przełoży się na utworzenie nowych miejsc pracy.

2. WNIOSKI Z DIAGNOZY STANU ISTNIEJĄCEGO

Diagnoza stanu istniejącego Miasta i Gminy Połaniec była jednym z elementów prowadzonych prac nad Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012 – 2020. W efekcie tych prac powstał dokument, będący integralną częścią niniejszej Strategii. W diagnozie przeprowadzono ogólną charakterystykę gminy, uwzględniającą sytuację społeczno – gospodarczą a także dokonano jej porównania z 10 wybranymi gminami z województwa świętokrzyskiego na podstawie różnych wskaźników, odnosząc się również do średnich wartości w województwie i kraju. Poniżej przedstawiono wnioski z przeprowadzonej diagnozy w podziale na różne części, w tym:

- część społeczną (Tabela 1),
- część gospodarczą (Tabela 2),
- część infrastrukturalną (Tabela 3),
- część finansową (Tabela 4),
- część porównawczą z innymi gminami (Tabela 5),
- część porównawczą ze średnimi wartościami dla województwa i kraju (Tabela 6).

Dane w tabelach zostały podzielone na dwie części – na plus i na minus. Pierwsza z nich dotyczy tych danych, które pozytywnie wpływają na rozwój i funkcjonowanie gminy bądź też są wartościami wyróżniającymi ją na tle innych jednostek. Dane zawarte w części

„na minus” skupiają te wskaźniki, które negatywnie wpływają na gminę oraz jej wizerunek i pozycję w regionie i kraju.

Tabela 1. Analiza diagnostyczna gminy - część społeczna

NA PLUS	NA MINUS
➤ niski udział bezrobotnych do osób w wieku produkcyjnym, ➤ wysokie poczucie bezpieczeństwa w gminie, ➤ spadek liczby osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2003 – 2010.	➤ niewielki spadek liczby ludności na przestrzeni lat 2000-2010, ➤ widoczne zmiany w strukturze wiekowej ludności – starzenie się społeczeństwa, ➤ duży spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, ➤ duży wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności, ➤ spadająca liczba dzieci w szkołach podstawowych i gimnazjach, ➤ przeważająca część bezrobotnych to kobiety, ➤ mała aktywność społeczeństwa, ➤ mała liczba organizacji społecznych i stowarzyszeń.

Tabela 2. Analiza diagnostyczna gminy - część gospodarcza

NA PLUS	NA MINUS
➤ uzbrojone tereny inwestycyjne, ➤ niewielki wzrost liczby podmiotów gospodarczych na terenie gminy, ➤ spadek liczby osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2003 – 2010.	➤ rynek pracy skupiony głównie wokół Elektrowni Polanec oraz spółkach zależnych, ➤ duże rozdrobnienie rolnictwa, ➤ większość mieszkańców zatrudniona w przemyśle energetycznym.

Tabela 3. Analiza diagnostyczna gminy - część infrastrukturalna

NA PLUS	NA MINUS
➤ dobrze rozwinięta sieć drogowa, ➤ dobrze rozwinięta baza sportowo – rekreacyjna, ➤ wysoki odsetek osób korzystających z wodociągów i kanalizacji na terenie gminy – według danych GUS na koniec roku 2010- 97% mieszkańców gminy korzystało z sieci wodociągowej a 62,9% z sieci kanalizacyjnej, ➤ dobrze rozwinięta baza oświatowa oraz kulturowa, ➤ istniejąca sieć gazowa na terenie gminy oraz możliwość podłączenia się do tej sieci, ➤ niewielki wzrost liczby mieszkań na terenie gminy w ostatnich latach.	➤ mała ilość nowych budynków oddanych do użytku.

Tabela 4. Analiza diagnostyczna gminy - część finansowa

NA PLUS	NA MINUS
➤ wysokie dochody ogółem oraz dochody własne gminy, ➤ wysoki udział dochodów własnych w dochodach ogółem, ➤ wysokie dochody oraz wydatki ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca, ➤ wysokie dochody z podatków od nieruchomości, ➤ wysokie dochody z podatków od osób fizycznych oraz prawnych, ➤ wysoki udział środków unijnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca, ➤ wysoka średnia kwota wydatków majątkowych, ➤ wysokie wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska oraz ich udział w wydatkach ogółem, ➤ wysokie wydatki na transport i łączność oraz ich udział w wydatkach ogółem.	➤ bardzo niski udział subwencji oświatowej w wydatkach na oświatę i wychowanie, ➤ wysokie wydatki na oświatę i wychowanie w przeliczeniu na 1 ucznia.

Tabela 5. Analiza porównawcza gminy Polanice z innymi gminami miejsko – wiejskimi w regionie

NA PLUS	NA MINUS
➤ niski udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na tle pozostałych gmin, ➤ najwyższe średnie dochody ogółem oraz własne w porównaniu z innymi gminami, ➤ najwyższy udział dochodów własnych do dochodów ogółem, ➤ najwyższe dochody ogółem oraz własne w przeliczeniu na jednego mieszkańca na przestrzeni ostatnich lat, ➤ jedna z najwyższych średnia kwota wydatków majątkowych, ➤ przeciętny udział średnich wydatków majątkowych do wydatków ogółem, ➤ najwyższe wydatki ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca, ➤ wysoka średnia kwota wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska oraz ich udział w wydatkach ogółem, ➤ wysoka średnia kwota wydatków na transport i łączność oraz ich udział w wydatkach ogółem, ➤ najwyższy przyrost naturalny w ostatnim roku oraz jako jedna z nielicznych gmin utrzymująca ten wskaźnik na „plusie” na przestrzeni ostatnich lat, ➤ najwyższy dochód z podatku od nieruchomości, ➤ najwyższy dochód z podatku dochodowego ogółem, ➤ jeden z najwyższych udział środków unijnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca.	➤ mała liczba nowych budynków oddanych do użytku na przestrzeni ostatnich lat, ➤ najniższy udział subwencji oświatowej w wydatkach na oświatę i wychowanie, ➤ najwyższy spadek liczby uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjum na przestrzeni lat 2000-2010, ➤ najwyższe wydatki na oświatę i wychowanie w przeliczeniu na 1 ucznia, ➤ przeciętna liczba podmiotów gospodarczych oraz nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności, ➤ przeciętna liczba organizacji społecznych i stowarzyszeń.

Tabela 6. Analiza porównawcza gminy Polaniec ze średnimi wartościami dla województwa i Polski

NA PLUS	NA MINUS
➤ niższy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na tle średnich dla gmin miejsko – wiejskich w województwie świętokrzyskim i kraju, ➤ wyższy udział dochodów własnych od średniej dla gmin miejsko – wiejskich w województwie świętokrzyskim i kraju, ➤ wyższe dochody ogółem oraz własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca w porównaniu do średniej dla gmin miejsko – wiejskich w województwie świętokrzyskim i kraju, ➤ niewiele wyższy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem, ➤ wyższe wydatki ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w porównaniu do średnich dla gmin miejsko – wiejskich w województwie świętokrzyskim i kraju, ➤ wyższy udział wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w wydatkach ogółem, ➤ wyższy udział wydatków na transport i łączność w wydatkach ogółem, ➤ wyższy przyrost naturalny w porównaniu z wartościami dla województwa i kraju w ostatnich latach, ➤ wyższe dochody z podatku od nieruchomości w porównaniu do średniej dla gmin miejsko - wiejskich w województwie świętokrzyskim i kraju, ➤ wyższe dochody z podatku od osób fizycznych i prawnych w porównaniu do gmin miejsko - wiejskich w województwie świętokrzyskim i kraju.	➤ niższy udział subwencji oświatowej w wydatkach na oświatę i wychowanie w porównaniu do średniej gmin miejsko - wiejskich w województwie świętokrzyskim i kraju, ➤ spadek liczby ludności w latach 2000 – 2010 w porównaniu do wzrostu tej wartości w gminach miejsko – wiejskich w województwie świętokrzyskim oraz kraju, ➤ mniejsza liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w porównaniu do gmin miejsko-wiejskich w województwie świętokrzyskim i kraju.

3. ANALIZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

W ramach analizy obszarów problemowych przeprowadzono analizę SWOT, opracowano drzewo problemów oraz drzewo celów, a także dokonano analizy przyszłego otoczenia Miasta i Gminy Połaniec. Została ona dokonana na podstawie zebranych wcześniej danych, tj. informacji z wywiadów grupowych, ankiet oraz danych zawartych w diagnozie stanu istniejącego gminy.

3.1 Analiza SWOT

Analiza SWOT jest to jedna z najpopularniejszych i najskuteczniejszych metod analitycznych wykorzystywanych we wszystkich obszarach planowania strategicznego. Jej nazwa pochodzi od akronimów angielskich słów *Strengths* (mocne strony), *Weaknesses* (słabe strony), *Opportunities* (szanse) i *Threats* (zagrożenia). Polega ona na zidentyfikowaniu wymienionych wyżej czterech grup czynników, dzięki czemu można je odpowiednio wykorzystać w procesie zaplanowanego rozwoju lub zniwelować skutki ich negatywnego wpływu. Dzięki tej metodzie można również pogrupować czynniki na pozytywne (mocne strony i szanse) oraz negatywne (słabe strony i zagrożenia). Często dzieli się je również na czynniki wewnętrzne, opisujące mocne i słabe strony danej jednostki oraz czynniki zewnętrzne, czyli szanse i zagrożenia wynikające z jej mikro- i makrootoczenia.

Poniższa analiza SWOT została przeprowadzona dla dwóch głównych obszarów pożądanego rozwoju Miasta i Gminy Połaniec. Obejmuje ona główne elementy mające wpływ na rozwój regionu, którymi są obszary przedsiębiorczości i mieszkańców.

Tabela 7. Analiza SWOT poszczególnych obszarów

OBSZAR PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	
Mocne strony	Słabe strony
➤ dobrze rozwinięta baza rekreacyjno-sportowa, ➤ skala produkcji i znaczenie energetyczne Elektrowni Połaniec, ➤ inwestorzy zagraniczni, ➤ uzbrojone tereny inwestycyjne, ➤ wysokie dochody własne budżetu gminy, ➤ poziom bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa, ➤ baza surowcowa – „odpady” z działalności Elektrowni.	➤ oferta instytucji okołobiznesowych w Połańcu, ➤ rozdrobnione rolnictwo, ➤ baza noclegowa i gastronomiczna, ➤ brak atrakcji – produktu turystycznego, ➤ brak przygotowanych lokali biurowych.

Szanse	Zagrożenia
➤ uruchomienie „Zielonego bloku” przez Elektrownie Połaniec – największego na świecie, ➤ możliwość pozyskania środków z Unii Europejskiej w latach 2014-2020, ➤ budowa mostu na Wiśle wraz z drogami dojazdowymi – otwarcie regionu na wschód, ➤ rozwój dużych Miast – rynków zbytu – położonych w promieniu ok. 100 km od Połanicy: Kielce, Rzeszów, Kraków, Tarnów, Tarnobrzeg, Mielec, Ostrowiec Świętokrzyski, Stalowa Wola, ➤ satysfakcjonujące warunki do życia i inwestowania.	➤ zagrożenie powodziowe, ➤ budowa zakładów wydobywczych mogących mieć negatywny wpływ na środowisko naturalne oraz jego otoczenie, a także na możliwość pozyskania nowych inwestorów, ➤ zmiana przepisów prawa zmniejszająca udział gminy w podatkach od osób fizycznych i prawnych, ➤ kryzys gospodarczy, ➤ zmniejszenie zakresu działania Elektrowni, ➤ atrakcyjność i konkurencyjność obszarów gospodarczych z innych regionów.
OBSZAR MIESZKAŃCY	
Mocne strony	Słabe strony
➤ niski poziom bezrobocia, ➤ dobrze zorganizowana sieć szkół oraz przedszkoli, ➤ duże dochody własne budżetu gminy, ➤ Elektrownia i spółki działające na jej rzecz – miejsca pracy, ➤ stabilna, a nawet lekko wzrostowa liczba urodzeń, ➤ infrastruktura techniczna niezbędna do zamieszkania, ➤ kult Tadeusza Kościuszki, ➤ infrastruktura sportowo - rekreacyjna, ➤ możliwości dla wędkarzy, ➤ pomniki przyrody w msc. Ruszcza.	➤ liczba organizacji pozarządowych, ➤ aktywność członków organizacji pozarządowych ➤ brak żłobka, ➤ brak własnego wydajnego ujęcia wody, ➤ poziom doradztwa zawodowego świadczonego uczniom szkół, ➤ system informowania mieszkańców o usługach publicznych.
Szanse	Zagrożenia
➤ możliwość pozyskania środków z Unii Europejskiej w latach 2014-2020, ➤ osiedlanie się osób w wieku poprodukcyjnym, ➤ wytworzenie silnych więzi społecznych wśród mieszkańców regionu, ➤ satysfakcjonujące warunki do życia i inwestowania.	➤ migracja ludzi młodych i wykształconych, ➤ powódź, ➤ zwiększający się ruch samochodów ciężarowych przez Połaniec.

Analizując zapisy z powyższej tabeli w ramach obszaru przedsiębiorczości do mocnych stron gminy Połaniec zaliczyć należy przede wszystkim Elektrownię Połaniec – jej znaczenie dla regionu, wysokie dochody własne uzyskiwane przez gminę oraz uzbrojone tereny inwestycyjne. Uzyskiwane wysokie dochody umożliwiają stworzenie dogodnych warunków do życia i inwestowania m.in. poprzez świadczenie wysokiej jakości usług

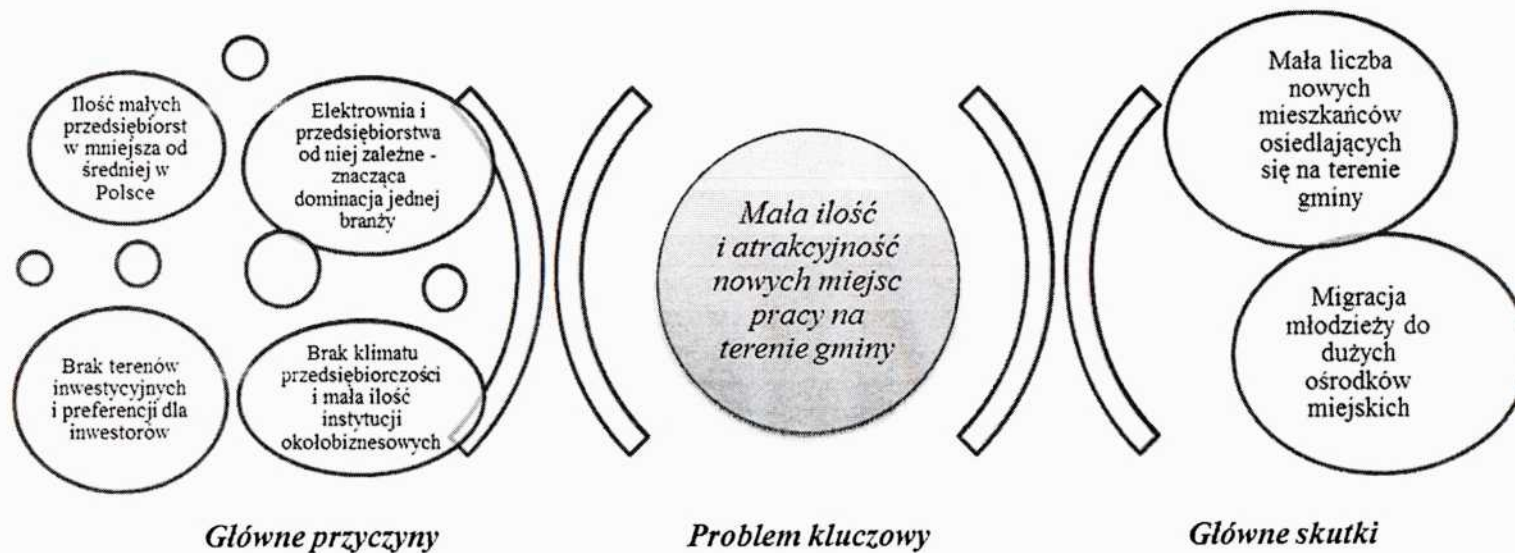
publicznych zarówno dla społeczności lokalnej jak i podmiotów działających na terenie gminy. Uzbrojone tereny inwestycyjne są niewątpliwie atutem, ułatwiającym starania o potencjalnych inwestorów. Duże znaczenie odgrywa tu budowa mostu na Wiśle, która „otworzy” region na wschód i może przyczynić się do zwiększenia zainteresowania inwestorów tym terenem – może to korzystnie wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości, w tym na spadek bezrobocia oraz wzrost dochodów gminy z tytułu udziału w różnego rodzaju podatkach. Elektrownia oraz spółki jej towarzyszące są jednym z największych pracodawców a perspektywa uruchomienia „Zielonego bloku” wiązać się może utworzeniem nowych miejsc pracy – w skutek czego obniżyć się może stopa bezrobocia oraz nastąpić wzrost migracji zarobkowych z innych regionów. Głównymi zagrożeniami dla rozwoju gminy może być kryzys gospodarczy oraz wzrost konkurencyjności obszarów gospodarczych z innych regionów. Pierwszy z nich może zahamować rozwój przedsiębiorstw, czego skutkiem może być redukcja zatrudnienia oraz likwidacja przedsiębiorstw, natomiast drugie zagrożenie może spowodować spadek zainteresowania inwestowaniem przez inwestorów na terenie gminy, ponieważ w innym miejscu będą oni mieli stworzone lepsze warunki - dlatego ważne jest wykorzystanie szans, które mogą pojawić się przed gminą. Do słabych stron gminy Połaniec zaliczyć należy przede wszystkim bazę noclegową i gastronomiczną, ofertę instytucji okołobiznesowych w Połańcu oraz brak atrakcji turystycznych. Przekładają się one na dość niskie zainteresowanie ze strony osób spoza regionu, głównie turystów.

W obszarze mieszkańców głównymi atutami gminy są: niski poziom bezrobocia oraz wysoka jakość infrastruktury technicznej, dzięki czemu gmina jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania. Poziom bezrobocia po części wynika z faktu zatrudniania znacznej ilości mieszkańców gminy w Elektrowni i spółkach działających przy niej, a po części z migracji ludzi młodych i wykształconych, spowodowanej jakością oraz ilością miejsc pracy (rynek pracy skupiony wokół Elektrowni). Do słabych stron możemy zaliczyć brak własnego ujęcia wody oraz małą liczbę organizacji pozarządowych. Zagrożeniami rozwoju natomiast są: wzrost natężenia ruchu samochodów ciężarowych przejeżdżających przez Połaniec oraz zagrożenie powodzią, których efektem może być obniżenie jakości życia na terenie gminy. Do zagrożeń zaliczyć również należy możliwość budowy zakładów wydobywczych na terenie gminy mogących mieć negatywny wpływ na środowisko naturalne oraz jego otoczenie, a także na możliwość pozyskania nowych inwestorów.

3.2 Drzewo problemów

Na podstawie zebranych informacji oraz analizy SWOT zdefiniowano problem kluczowy – główny obszar oddziałujący negatywnie na rozwój gminy Połaniec, wraz ze wskazaniem jego przyczyn powstania i skutków istnienia.

Schemat 1. Drzewo problemów

3.3 Drzewo celów

W odpowiedzi na przedstawione powyżej drzewo problemów zostało opracowane drzewo celów. Wskazane problemy oddziałujące negatywnie na rozwój gminy Polaniec pozwoliły zdefiniować cel główny wraz z celami szczegółowymi, a także określić główne środki ich osiągnięcia oraz ich efekty.

Schemat 2. Drzewo celów

3.4 Analiza przyszelego otoczenia Miasta i Gminy Polaniec

Na podstawie zebranych informacji przedstawiono poniżej listę czynników zewnętrznych mogących mieć znaczny wpływ na rozwój Miasta i Gminy Polaniec.

Tabela 8. Elementy mające wpływ na rozwój regionu, które zmieniają się w jego otoczeniu

Lp.	Element otoczenia	Uwagi
1	Otwarcie komunikacyjne w kierunku wschód i zachód (dla obszaru Mielca)	• budowa mostu na Wiśle wraz z drogami dojazdowymi – realizacja dużej inwestycji w regionie, • krótszy dojazd do autostrady, • większa dostępność do miejsc pracy w regionie Mielca, • możliwość przyciągania inwestorów z okolic, • wzmożony ruch samochodowy.
2	Tereny inwestycyjne w innych regionach	• preferencje Specjalnych Stref Inwestycyjnych, • doświadczenie w rozwoju terenów inwestycyjnych.
3	Rozwój dużych Miast położonych w promieniu ok. 100 km od Polańca: Kielce, Rzeszów, Kraków, Tarnów, Tarnobrzeg, Mielec, Ostrowiec Świętokrzyski, Stalowa Wola	• kilkumilionowy rynek zbytu dla wytwarzanych produktów i świadczonych usług, • duży zasób kadr.
4	Otwarcie „Zielonego bloku” w Elektrowni	• nowe potrzeby usług, • możliwość wytwarzania produktów do spalania.
5	Budowa zakładów wydobywczych na terenie gminy	• negatywne oddziaływanie na rozwój rekreacji i turystyki – bariera rozwoju, • zniechęcenie nowych mieszkańców do osiedlania się w regionie, • negatywny wpływ na decyzję potencjalnego inwestora przy wyborze miejsca lokalizacji inwestycji, • negatywny wpływ na środowisko naturalne i jego otoczenie.

4. KIERUNKI ROZWOJU MIASTA I GMINY POŁANIEC

Zdefiniowanie problemów regionu pozwoliło na zaproponowanie strategicznych kierunków działań. Określono wizję 2020, misję oraz dwa cele strategiczne. Zostały wskazane priorytetowe obszary oraz cele operacyjne.

4.1 Wizja, misja i cele strategiczne Miasta i Gminy Polaniec na lata 2012 - 2020

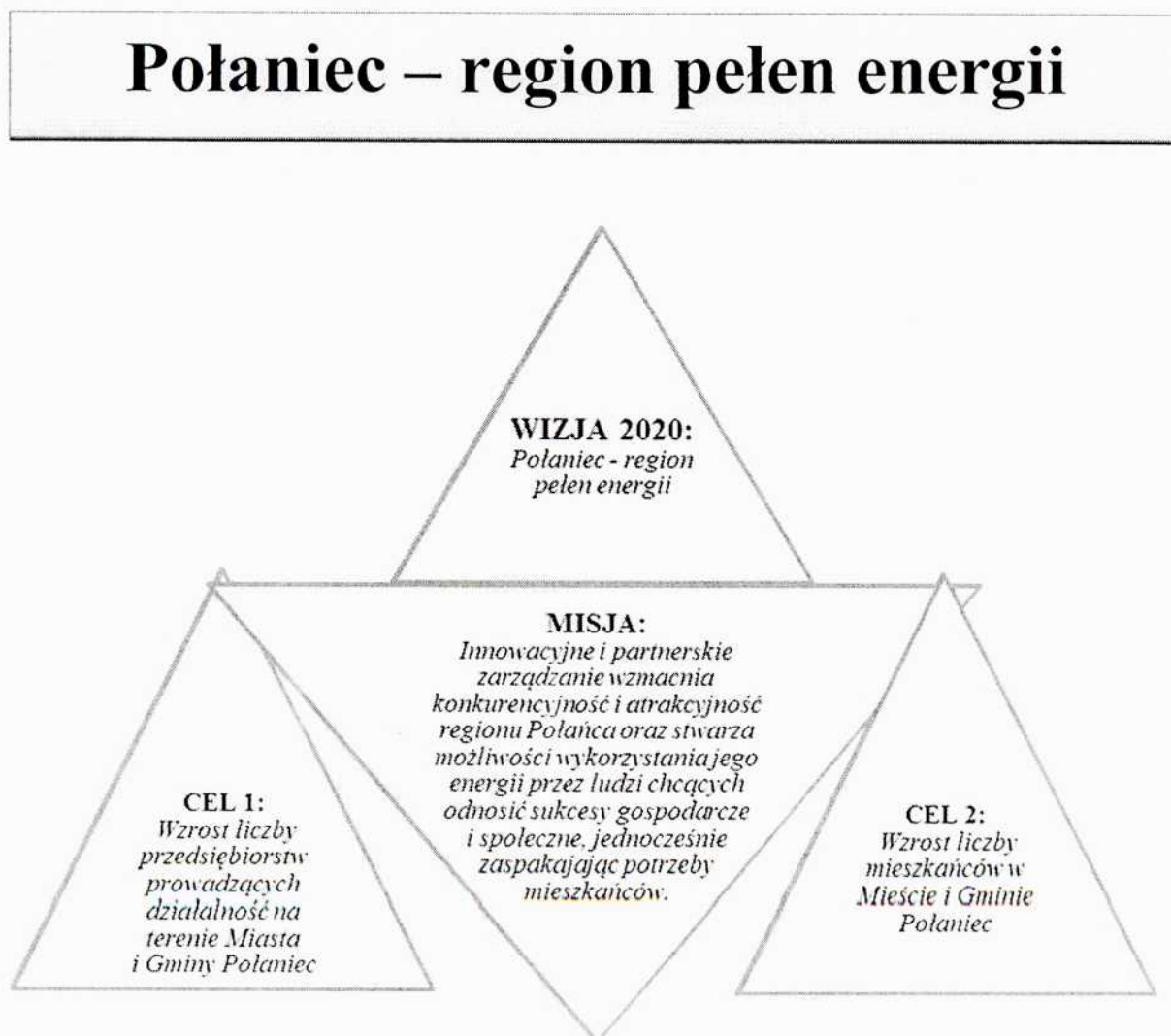
Misja i wizja regionu, to nie tylko określenie kierunków rozwoju, ale także wyraz aspiracji mieszkańców. Bez misji i wizji decyzje zarządcze bywają przypadkowe, a codzienna praca sprowadza się do mniej lub bardziej mechanicznego realizowania procedur.

Wizja organizacji to wyobrażenie o jej przyszłym kształcie, a także wytyczenie dróg jego osiągnięcia, natomiast misja określa główny kierunek jej rozwoju, którego osiągnięcie odbywa się za pomocą realizacji celów strategicznych.

Peter F. Drucker w książce *Zarządzanie w XXI wieku* zauważa, że najlepiej pracują organizacje zatrudniające ochotników, bowiem motorem działania tych ostatnich jest realizacja pewnej jasno określonej misji. Misji, czyli posłannictwa — ważnego, odpowiedzialnego zadania do spełnienia. Przenosząc to na rozwój regionalny można powiedzieć, że najważniejsze jest włączenie działań mieszkańców w budowanie potencjału Regionu Połania.

W wyniku przeprowadzonych analiz i na podstawie zebranych informacji sformułowano wizję, misję oraz dwa cele strategiczne zaprezentowane na poniższym schemacie:

Schemat 3. Wizja, misja i cele strategiczne

4.2 Kierunki rozwoju

Tabela 9. Kierunki rozwoju Miasta i Gminy Polaniec na lata 2012 - 2020

Wizja 2020	Polaniec – region pełen energii					
Cel strategiczny	1. Wzrost liczby przedsiębiorstw prowadzących działalność na terenie Miasta i Gminy Polaniec			2. Wzrost liczby mieszkańców Miasta i Gminy Polaniec		
Priorytet	1.1 W regionie jest klimat przyjazny przedsiębiorczości	1.2 Mikroprzedsiębiorstwa mają stworzone dogodne warunki do rozwoju	1.3 Turyści korzystają z regionalnego produktu turystycznego	2.1 Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i samorząd współpracują w ramach partnerstwa na rzecz rozwoju regionu	2.2 Mieszkańcy mają łatwy dostęp i korzystają z wysokiej jakości usług publicznych świadczonych w regionie	2.3 Region jest atrakcyjny do mieszkania
Cel operacyjny	1.1.1 Inwestorzy mają możliwość zakupu/dzierżawy gruntu w regionie na konkurencyjnych warunkach	1.2.1 Stworzenie absolwentom szkół ponadgimnazjalnych oraz studentom dogodnych warunków do założenia działalności gospodarczej	1.3.1 Istnieje infrastruktura turystyczna i rekreacyjna oraz są preferencyjne warunki jej budowy	2.1.1 Prowadzone są skoordynowane działania związane z aktywnością społeczną, przedsiębiorczością i turystyką	2.2.1 Mieszkańcy regionu posiadają informacje o usługach publicznych świadczonych na terenie regionu	2.3.1 Mieszkańcy mają możliwość korzystania z pełnej infrastruktury technicznej
	1.1.2 Istnieje pakiet korzyści dla przedsiębiorców tworzący nowe miejsca pracy	1.2.2 Kreowanie powstania podmiotów świadczących usługi osobom w wieku poprodukcyjnym oraz dla firm inwestujących w regionie i ich pracowników	1.3.2 Mieszkańcy kultywują tradycje i pamiętają o historii regionu, zwłaszcza związanej z Tadeuszem Kościuszką	2.1.2 Zaangażowanie mieszkańców, w tym dzieci już od przedszkola, do współuczestnictwa w rozwoju gminy	2.2.2 Osoby pracujące mają możliwość korzystania z usług publicznych dostosowanych do ich potrzeb i możliwości	2.3.2 Dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodzice mają stworzone warunki do rozwoju
	1.1.3 Przedsiębiorcy mają łatwy dostęp do usług świadczonych przez instytucje okołobiznesowe	1.2.3 Uczniowie szkół z regionu uczestniczą w zajęciach teoretycznych i praktycznych w zakresie przedsiębiorczości oraz posiadają wyznaczone i weryfikowane ścieżki kariery	1.3.3 Istnieje mała infrastruktura turystyczna tworząca klimat turystyczny regionu	2.1.3 Istnieje spójny wizerunek regionu kreowany przez osoby i podmioty działające na jego terenie	2.2.3 Mieszkańcy w każdym wieku mają możliwość kształcenia się na wysokim poziomie, w regionie lub jego bezpośredniej bliskości	2.3.3 Mieszkańcy regionu mają możliwość zaspakajania potrzeb wyższego rzędu.
			1.3.4 Istnieje roczny kalendarz wydarzeń organizowanych na terenie regionu			2.3.4 Stała oferta terenów pod budownictwo mieszkaniowe

4.3 Propozycja realizacji działań w ramach poszczególnych celów operacyjnych

W wyniku przeprowadzonych analiz oraz zebranych informacji wyznaczono oraz przyporządkowano do poszczególnych celów operacyjnych zadania przewidziane do realizacji w ramach niniejszej Strategii. Ich zestawienie zaprezentowano poniżej:

Tabela 10. Zadania wpisane do realizacji w ramach Strategii

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zadania do realizacji
1. Wzrost liczby przedsiębiorstw prowadzących działalność na terenie Miasta i Gminy Połaniec	1.1 W regionie jest klimat przyjazny przedsiębiorczości.	- Opracowanie i wdrożenie Strategii Marki Połaniec. - Budowa mostu na Wiśle wraz z drogami dojazdowymi, przede wszystkim budowa nowego ciągu komunikacyjnego Połaniec – Staszów. - Regularne raz w roku, spotkania samorządu z przedsiębiorcami. - Przeprowadzenie kampanii promocji gospodarczej regionu. - Rozwój współpracy międzynarodowej samorządu. - Ustanowienie dorocznej nagrody przedsiębiorczości. - Budowa obwodnic: obwodnicy Rudnik oraz zachodniej, północnej i północno – wschodniej obwodnicy Połańca. - Rozbudowa istniejących i budowa nowych terenów inwestycyjnych.
	1.1.1 Inwestorzy mają możliwość zakupu/dzierżawy gruntu w regionie na konkurencyjnych warunkach.	- Wykreowanie nazwy marketingowej dla terenów inwestycyjnych, np. Strefa Inwestycyjna Połaniec, Obszar Gospodarczy Połaniec, Przestrzeń Biznesu Połaniec. - Stworzenie stabilnej i konkurencyjnej oferty zakupu / dzierżawy. - Włączenie części terenów do funkcjonującej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
	1.1.2 Istnieje pakiet korzyści dla przedsiębiorców tworzący nowe miejsca pracy.	- Prowadzenie stałych badań potrzeb inwestorów i konkurencyjności oferty. - Wspieranie restrukturyzacji oraz rozwoju istniejących i nowych dziedzin gospodarki w celu zwiększenia produktywności i rentowności prowadzenia działalności gospodarczej.

1.1.3 Przedsiębiorcy mają łatwy dostęp do usług świadczonych przez instytucje okołobiznesowe.	1. Utworzenie przez samorząd podmiotu zajmującego się szeroko rozumianą obsługą inwestorów.
1.2 Mikroprzedsiębiorstwa mają stworzone dogodne warunki do rozwoju.	1. Pomoc w tworzeniu Funduszy Pożyczkowych dla mikroprzedsiębiorstw. 2. Tworzenie miejsc pracy dla osób, które chcą pracować ale nie mają i nie będą mieć specjalistycznych kwalifikacji – praca niezbędnym elementem stylu życia, nawet w tzw. „prostych” zawodach. 3. Budowa i modernizacja placów targowych, punktów skupu i handlu na terenie gminy Połaniec, modernizacja już istniejących, budowa nowych w Ruszycz z w sąsiedztwie domów mieszkalnych.
1.2.1 Stworzenie absolwentom szkół ponadgimnazjalnych oraz studentom dogodnych warunków do założenia działalności gospodarczej.	1. Stworzenie inkubatora przedsiębiorczości i innowacji. 2. Stworzenie warunków do zatrudniania w organizacjach pozarządowych. 3. Wdrożenie Programu Młodych Przedsiębiorczych – nauka i doświadczenie po za regionem, praca w regionie.
1.2.2 Kreowania powstania podmiotów świadczących usługi osobom w wieku poprodukcyjnym oraz dla firm inwestujących w regionie i ich pracowników.	1. Stworzenie oferty inwestycyjnej dla budowy obiektu świadczącego usługi opieki nad osobami starszymi. 2. Pomoc w budowie nowych i modernizacji istniejących obiektów usługowo – handlowych.
1.2.3 Uczniowie szkół z regionu uczestniczą w zajęciach teoretycznych i praktycznych w zakresie przedsiębiorczości oraz posiadają wyznaczone i weryfikowane ścieżki kariery.	1. Stworzenie możliwości odbywania przez uczniów szkół staży i praktyk w przedsiębiorstwach.
1.3 Turystyci korzystają z regionalnego produktu turystycznego.	1. Opracowanie i wdrożenie Programu Rozwoju Turystyki. 2. Regularne raz w roku, spotkania samorządu z branżą turystyczną. 3. Wypracowanie założeń regionalnego produktu turystycznego. 4. Rozwój unikatowego produktu turystycznego bazującego na zwiedzaniu Elektrowni Połaniec.

1.3.1 Istnieje infrastruktura turystyczna i rekreacyjna oraz są preferencyjne warunków jej budowy.	1. Opracowanie oferty inwestycyjnej adresowanej do osób prowadzących lub chcących rozpocząć prowadzenie działalności turystycznej i okołoturystycznej. 2. Budowa kąpielisk na obrzeżach miasta, istniejący zbiornik wodny dostosowany do kąpieliska rekreacyjnego. 3. Budowa toru saneczkowego na obrzeżach miasta, z daleka od zabudowy mieszkalnej. 4. Budowa parku linowego na obrzeżach miasta, z daleka od zabudowy mieszkalnej. 5. Budowa centrum sportów ekstremalnych na obrzeżach miasta, z daleka od zabudowy mieszkalnej. 6. Budowa wyciągu narciarskiego na obrzeżach miasta, z daleka od zabudowy mieszkalnej. 7. Budowa planetarium na terenie miasta Połaniec w sąsiedztwie krytej pływalni „Delfin”. 8. Modernizacja i rozbudowa Pływalni Delfin. 9. Budowa i modernizacja obiektów gastronomiczno – hotelowych. 10. Remont, odbudowa lub przebudowa obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków. 11. Tworzenie muzeów, izb regionalnych, izb pamięci lub skansenów prezentujących dziedzictwo regionu. 12. Poszukiwanie i eksploatacja źródeł geotermalnych wraz z budową infrastruktury technicznej służącej ich wykorzystaniu.
1.3.2 Mieszkańcy kultywują tradycje i pamiętają o historii regionu, zwłaszcza związanej z Tadeuszem Kościuszką.	1. Organizacja małych wydarzeń integrujących mieszkańców wokół tradycji i historii regionu. 2. Wspieranie lokalnych artystów ludowych. 3. Powstanie Muzeum Ziemi Połanieckiej. 4. Organizacja wydarzeń służących promocji gminy. 5. Przekształcenie Towarzystwa Kościuszkowskiego w Połancu w koordynatora działań na obszarze Polski południowo – wschodniej, dla pielęgnowania tradycji historycznych i kulturalnych.
1.3.3 Istnieje mała infrastruktury turystyczna tworząca klimat turystyczny regionu.	1. Wyznaczenie tematycznych ścieżek rowerowych. 2. Wyznaczenie tematycznych szlaków pieszych. 3. Budowa, remont i przebudowa małej infrastruktury turystycznej - ścieżki pieszo – rowerowe, wiaty okolicznościowe, grille plenerowe, punkty widokowe, ścieżki zdrowia i aktywnego wypoczynku z zamontowanymi stałymi elementami do ćwiczeń.

	1.3.4 Istnieje roczny kalendarz wydarzeń organizowanych na terenie regionu.	1. Organizacja ogólnopolskich wydarzeń wędkarskich. 2. Organizacja imprez tworzących tradycję i markę Połania.
2. Wzrost liczby mieszkańców w Mieście i Gminie Połaniec	2.1 Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i samorząd współpracują w ramach partnerstwa na rzecz rozwoju regionu.	1. Regularne raz w roku, spotkania samorządu z organizacjami pozarządowymi. 2. Organizacja wyjazdów studyjnych. 3. Organizacja kursów, szkoleń, konferencji i innych form zdobywania wiedzy i umiejętności. 4. Coroczna organizacja kampanii promującej region. 5. Cyfryzacja usług i dostaw realizowanych w regionie.
	2.1.1 Prowadzone są skoordynowane działania związane z aktywnością społeczną, przedsiębiorczością i turystyką	1. Utworzenie przez samorząd podmiotu zajmującego się wsparciem organizacji pozarządowych, mikro przedsiębiorców i rozwojem turystyki. 2. Wspieranie powstawania i rozwoju Kół Gospodyń Wiejskich i zespołów ludowych.
	2.1.2 Zaangażowanie mieszkańców, w tym dzieci już od przedszkola, do współuczestnictwa w rozwoju gminy.	1. Uruchomienie przez samorząd programu wspierania dotacjami inicjatyw oddolnych mieszkańców, np. Program Wsparcia Inicjatyw Mieszkańców, gdzie wysokość maksymalnego wsparcia wynosi np. 2000 zł. 2. Wdrożenie działań kreujących i wspierających lokalnych liderów. 3. Wspieranie wolontariatu. 4. Wdrożenie programu propagowania patriotyzmu lokalnego i budowania przywiązania do Połania. 5. Stworzenie płaszczyzny debaty o sprawach publicznych i stylach życia – wykreowanie mody na czynne wykorzystanie czasu wolnego. 6. Realizacja projektów międzynarodowych angażujących mieszkańców. 7. Stworzenie możliwości do realizowania różnych ambicji życiowych mieszkańców. 8. Stworzenie warunków do samorealizacji mieszkańców poprzez samoorganizacje - zachęcanie do partycypacji w kulturze, polityce lokalnej, opiece społecznej, budowaniu tożsamości itd. 9. Ustanowienie dorocznej nagrody za najlepszy projekt realizowany w regionie, inicjatywę czy dla społecznika roku.

2.1.3 Istnieje spójny wizerunek regionu kreowany przez osoby i podmioty działające na jego terenie.	1. Opracowanie charakterystyki wizerunku Miasta i Gminy Połaniec. 2. Budowa i zakup infrastruktury służącej nowoczesnym środkom przekazu informacji i promocji Miasta i Gminy Połaniec.
2.2 Mieszkańcy mają łatwy dostęp i korzystają z wysokiej jakości usług publicznych świadczonych w regionie zgodnie z ich potrzebami.	1. Utworzenie przez samorząd podmiotu zajmującego się koordynacją usług sportowych i rekreacyjnych. 2. Zwiększenie oferty i dostępności podstawowej opieki medycznej, lekarzy specjalistów i rehabilitacji. 3. Wdrożenie systemu kształtującego menadżerów i/lub liderów podmiotów świadczących usługi publiczne – zwiększenie ich samodzielności i kompetencji. 4. Wprowadzenie e-usług w samorządzie i jednostkach podległych. 5. Opracowanie oferty inwestycyjnej możliwej do realizacji w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. 6. Uruchomienie lodowiska. 7. Uruchomienie świetlic na terenie gminy. 8. Powołanie animatorów lokalnych – ludzi pracujących z młodzieżą na ulicy, w świetlicach, na obiektach sportowych i rekreacyjnych. 9. Przeprowadzanie raz w roku badania mieszkańców w zakresie jakości świadczonych usług publicznych oraz nowych potrzeb. 10. Zwiększenie ilości i rodzaju usług kulturalnych i rekreacyjnych dla młodzieży. 11. Opracowanie i wdrożenie kilkuletniego programu współpracy samorządu gminnego z samorządem Powiatu Staszowskiego w zakresie podniesienia jakości usług świadczonych przez jednostki powiatowe. 12. Cyfryzacja usług publicznych. 13. Organizacja punktu całodobowego pogotowia ratunkowego w Połańcu. 14. Utworzenie Klubu Popierania Zdrowego Trybu Życia w Połańcu.
2.2.1 Mieszkańcy regionu posiadają informacje o usługach publicznych świadczonych na terenie regionu	1. Wdrożenie systemu informowania (regularna wysyłka ulotek, skoordynowane rozwieszanie plakatów, newsletter, sms, www) mieszkańców o oferowanych usługach publicznych – informacja o sprzedaży mieszkańcom usług oferowanych przez podmioty publiczne.
2.2.2 Osoby pracujące mają możliwość korzystania z usług publicznych dostosowanych do ich potrzeb	1. Uruchomienie żłobka dla dzieci przy ewentualnym zapotrzebowaniu na tego rodzaju usługę.

i możliwości	2. Stworzenie oferty usług publicznych dostosowanej do potrzeb osób pracujących. 3. Prowadzenie regularnych badań potrzeb osób pracujących.
2.2.3 Mieszkańcy w każdym wieku mają możliwość kształcenia się na wysokim poziomie, w regionie lub jego bezpośredniej bliskości.	1. Wdrożenie programu wczesnego rozpoznania zaniedbań wychowawczych i ich odpowiednia korekta, zwłaszcza rozbudzanie ciekawości i formowanie motywacji. 2. Budowa, remont i modernizacja obiektów oświaty. 3. Organizacja kół zainteresowań. 4. Wspieranie działalności organizacji kształcących mieszkańców.
2.3 Region jest atrakcyjny do mieszkania.	1. Przeprowadzenie badań związanych z możliwością wydobycia wód geotermalnych, a w przypadku pozytywnych wyników wykonanie odwiertu próbnego, teren miasta i gminy Połaniec z dala od zabudowy mieszkalnej. 2. Estetyczne i funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznej będącej w zarządzaniu samorządu. 3. Wdrożenie programu wsparcia adaptacji dla osób osiedlających się w regionie. 4. Zminimalizowanie zagrożenia powodziowego przede wszystkim poprzez inwestycje melioracyjne i regulacje możliwości retencyjnych wód. 5. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych Miasta i Gminy Połaniec - teren miasta gminy Połaniec wśród zabudowy (np. stare chodniki). 6. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa powodziowego. 7. Wdrożenie działań zachęcających do estetycznego zagospodarowania przestrzeni będącej w zarządzaniu osób prywatnych, znajdującej się w sąsiedztwie miejsc publicznych. 8. Likwidacja dzikich wysypisk. 9. Budowa infrastruktury służącej korzystaniu z odnawialnych źródeł energii: wiatraki, baterie solarne, baterie fotowoltaiczne. 10. Termomodernizacja budynków i obiektów użyteczności publicznej. 11. Termomodernizacja budynków mieszkalnych. 12. Budowa i modernizacja monitoringu. 13. Budowanie poczucia mieszkania w nowoczesnym regionie. 14. Budowa wałów na rzekach Wschodniej i Wiśle - podwyższenie istniejących.

2.3.1 Mieszkańcy mają możliwość korzystania z pełnej infrastruktury technicznej.	1. Zakup, rozbudowa i modernizacja ujęcia wody wraz z infrastrukturą towarzyszącą. 2. Zapewnienie możliwości korzystania z szybkiego Internetu w całym regionie . 3. Udostępnienie szkół oraz innych obiektów publicznych do realizacji działań obywatelski. 4. Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej i deszczowej. 5. Budowa i modernizacja sieci wodociągowej. 6. Budowa i modernizacja sieci i urządzeń ciepłowniczych oraz instalacji gazowej. 7. Budowa i modernizacja sieci elektrycznych i teletechnicznych - sieć niskiego napięcia, światło uliczne, przyłącza telekomunikacyjne, internetowe, monitoringowe. 8. Budowa i remont dróg, chodników, parkingów, placów, parków, ścieżek rowerowych i terenów zielonych. 9. Budowa oświetlenia miejsc publicznych. 10. Budowa miasteczka ruchu drogowego. 11. Budowa placów zabaw i miejsc czynnego wypoczynku. 12. Adaptacja i wyposażenie miejsc świadczących usługi dostępu do Internetu. 13. Budowa i adaptacja pomieszczeń na cele komunalno – socjalne. 14. Dostosowanie obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych. 15. Budowa, remont i wyposażenie świetlic środowiskowych. 16. Budowa lokali socjalnych. 17. Budowa magistrali wodociągowo – dosyłowej Staszów – Połaniec.
2.3.2 Dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodzice mają stworzone warunki do rozwoju.	1. Ukierunkowanie działań na wspieranie ludzi zaradnych.
2.3.3 Mieszkańcy regionu mają możliwość zaspakajania potrzeb wyższego rzędu.	1. Wykreowanie wydarzenia kulturalnego i/lub sportowego o zasięgu międzynarodowym np. koncerty, przedstawienia, projekcje, festiwale, zawody, itp. 2. Budowa, remont i modernizacja obiektów kultury.
2.3.4 Stała oferta terenów pod budownictwo mieszkaniowe.	1. Przygotowanie przez samorząd atrakcyjnej oferty terenów budownictwa mieszkaniowego. 2. Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.

4.4 Priorytety rozwoju

W tabeli poniżej zestawiono najważniejsze priorytety rozwoju Miasta i Gminy Połaniec wraz z ich uszczegółowieniem.

Tabela 11. Priorytety rozwoju Miasta i Gminy Połaniec

Priorytet	Opis
<i>1.1 W regionie jest klimat przyjazny przedsiębiorczości.</i>	Budowa klimatu przedsiębiorczości opiera się na wielu czynnikach atrakcyjności ważnych dla potencjalnego inwestora. Czynniki te, to: zasoby i koszty pracy, dostępność transportowa, chłonność rynku, infrastruktura społeczna i gospodarcza, poziom rozwoju gospodarczego, stan środowiska i bezpieczeństwo ¹ . Skoordynowane działania dotyczące wszystkich w/w czynników pozwolą na osiągnięcie sukcesu. Kluczowe znaczenie posiada również całościowy wizerunek danego miejsca – dla tego niezbędne jest opracowanie Strategii Marki Połaniec.
<i>1.2 Mikroprzedsiębiorstwa mają stworzone dogodne warunki do rozwoju.</i>	Rozwój mikroprzedsiębiorstw to gwarancja stabilności miejsc pracy i dochodów mieszkańców. Dogodne warunki to szansa na zatrzymanie migracji młodych ludzi oraz przyciąganie tych którzy wyjechali.
<i>1.3 Turysci korzystają z regionalnego produktu turystycznego.</i>	Wykreowanie produktu turystycznego wymaga czasu oraz szeregu różnych działań. Bardzo ważne jest zaangażowanie kapitału prywatnego do tworzenia atrakcji i produktów turystycznych regionu. Dzięki stworzeniu preferencyjnych warunków np. poprzez udostępnienie terenu będzie możliwość znalezienia prywatnego inwestora, który np. zbuduje park linowy, tor gokartowy czy trasę do jazdy na quadach. Tego rodzaju inwestycje są pożądane przez mieszkańców oraz pozytywnie wpływają na atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną regionu.
<i>2.1 Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i samorząd współpracują w ramach partnerstwa na rzecz rozwoju regionu.</i>	Rozwój jest tym co robią ludzie, a nie tym co jest robione dla nich – to sformułowanie obrazuje jak ważne jest zbudowanie partnerstwa na rzecz rozwoju regionu. Kształtowanie postaw liderekich, wspieranie liderów – to działania które w dłuższej perspektywie czasowej przyniosą bardzo wymierne korzyści. Partycypacja mieszkańców w zarządzaniu regionem to szansa na budowanie ich przywiązania do regionu i poczucia przynależności do społeczności.
<i>2.2 Mieszkańcy mają łatwy dostęp i korzystają z wysokiej jakości usług publicznych świadczonych w regionie.</i>	Duże znaczenie dla rozwoju regionu posiada jakość, dostępność i szeroka oferta usług publicznych. Ważnym rodzajem usług publicznych jest rekreacja – możliwość spędzania czasu wolnego przez mieszkańców. Usługi te mają również znaczenie dla rozwoju turystyki. Należy dążyć do sytuacji, w której usługi rekreacyjne świadczone są przez podmioty prywatne lub społeczne na zasadach rynkowych, nawet w przypadku wykupywania znaczących pakietów usług przez samorząd. Niezbędne jest przeprowadzenie cyfryzacji usług i dostaw świadczonych przez sektor publiczny.

¹ www.ibngr.pl – Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową

2.3 Region jest atrakcyjny do mieszkania.	Stworzenie konkurencyjnych warunków osiedlania się oraz mieszkania jest bardzo ważnym kryterium wyboru miejsca lokalizacji inwestycji. Przy większej liczbie mieszkańców koszty świadczenia usług publicznych są niższe, a zakres usług może się rozszerzać. Mieszkańcy powinni mieć poczucie satysfakcji z mieszkania w Regionie Polaniec.
---	---

4.5 Kierunki i wizje samorządu powiatowego i wojewódzkiego oraz założenia UE we wspieraniu rozwoju regionalnego

W ramach strategii będą realizowane cele ogólne i szczegółowe wpisujące się w strategiczne dokumenty kraju i województwa, m.in. w:

Tabela 12. Wykaz dokumentów strategicznych

Lp.	Program	Misja/Cel/Priorytet/Działanie
1.	Narodowa Strategia Spójności 2007-2013	Cel strategiczny: Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Cele horyzontalne: 1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa. 2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej. 3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski. 4. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług. 5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. 6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.
2.	Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 - 2015	Cel główny: Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców polski: poszczególnych obywateli i rodzin. Cel strategiczny 1: Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Cel strategiczny 2: Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Cel strategiczny 3: Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości. Cel strategiczny 4: Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa. Cel strategiczny 5: Rozwój obszarów wiejskich. Cel strategiczny 6: Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.
3.	Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020	Cel główny: Wzrost poziomu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej całej polski wschodniej i każdego z jej województw w rozszerzonej unii europejskiej z uwzględnieniem zasady trwałego i zrównoważonego rozwoju. Cel strategiczny 1: Oddziaływanie na poprawę jakości kapitału ludzkiego. Cel strategiczny 2: Budowanie społeczeństwa informacyjnego opartego na wiedzy. Cel strategiczny 3: Wspieranie gospodarki, wspieranie funkcjonowania MSP. Cel strategiczny 4: Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Polski Wschodniej poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej. Cel strategiczny 5: Wykorzystanie położenia przy zewnętrznej granicy UE, rozwój współpracy transgranicznej. Cel strategiczny 6: Wsparcie funkcji metropolitalnych miast Polski Wschodniej. Cel strategiczny 7: Konserwacja i wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego oraz ochrona różnorodności biologicznej.

4.	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Misja strategii: Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców województwa świętokrzyskiego. Cel generalny: Wzrost atrakcyjności województwa fundamentem zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Cel 1: Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa. Cel 2: Rozwój zasobów ludzkich. Cel 3: Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury. Cel 4: Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa. Cel 5: Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej. Cel 6: Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.
5.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie	Cel strategiczny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Cel szczegółowy 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów. Cel szczegółowy 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych. Cel szczegółowy 3: Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.
6.	Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006-2014	Misja: Tworzenie i wdrażanie wysokiej jakości unikalnych produktów turystycznych, odpowiadających na potrzeby turystów, tworzenie atmosfery przyjaznej turystom i warunków przyjaznych inwestorom przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Cel nadrzędny: Trwały rozwój turystyki w Regionie prowadzący do poprawy jego konkurencyjności, skutkujący wzrostem dochodów i zwiększającym się zatrudnieniem. Cel operacyjny 1: Kreacja i rozwój konkurencyjnych produktów turystycznych. Cel operacyjny 2: Stymulowanie i wspieranie inwestycji w obszarze infrastruktury turystycznej produktów. Cel operacyjny 3: Wspieranie innowacyjności i kreatywności w turystyce. Cel operacyjny 4: Wsparcie instytucjonalne tworzenia i rozwoju regionalnych i lokalnych produktów turystycznych.
7.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego	Cel generalny: Wzrost atrakcyjności województwa dla rozwoju społecznego i gospodarczego. Cel warunkujący 1: Otwarcie województwa na integrację z UE – pokonywanie barier integracyjnych w zagospodarowaniu przestrzennym. Cel warunkujący 2: Efektywne wykorzystanie miejscowych potencjałów rozwoju – tworzenie systemu ośrodków, obszarów i pasm aktywności społeczno-gospodarczej. Cel warunkujący 3: Tworzenie warunków do poprawy jakości życia i zaspokajania potrzeb społecznych – podnoszenie standardu cywilizacyjnego. Cel warunkujący 4: Aktywna ochrona wartości i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju i bezpieczeństwa ekologicznego województwa. Cel warunkujący 5: Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i udostępnienie ich społeczeństwu – wykorzystanie dziedzictwa kulturowego dla integracji i promocji regionu. Cel warunkujący 6: Rekonstrukcja bazy ekonomicznej województwa i tworzenie warunków do wzrostu innowacyjności we wszystkich sektorach gospodarki.
8.	Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013*	Cel główny: Podniesienie jakości systemu komunikacyjnego regionu i jego połączeń z krajowymi i europejskimi korytarzami transportowymi. Cel szczegółowy 1: Poprawa powiązań komunikacyjnych kieleckiego węzła transportowego z głównymi węzłami i korytarzami transportowymi kraju, służąca metropolizacji Kielc i zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej województwa. Cel szczegółowy 2: Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z obszarów zurbanizowanych, mające na celu oddzielenie ruchu lokalnego od ruchu tranzytowego oraz zmniejszenie uciążliwości generowanych przez ruch drogowy. Cel szczegółowy 3: Budowa regionalnego portu lotniczego. Cel szczegółowy 4: Udrożnienie głównego ciągu transportowego w dolinie Kamiennej, służące zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej północnych ośrodków miejsko-przemysłowych.

		Cel szczegółowy 5: Poprawa płynności ruchu na drodze nr 78. Cel szczegółowy 6: Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej małych miast.
9.	Program Reelektryfikacji Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 - 2013	Cel główny: Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa świętokrzyskiego poprzez poprawę bezpieczeństwa Energetycznego. Cel szczegółowy 1: Wyrównanie poziomu usług w zaopatrzeniu w energię elektryczną na terenach wiejskich i małych miast. Cel szczegółowy 2: Podniesienie jakości dostaw energii elektrycznej. Cel szczegółowy 3: Zwiększenie pewności zasilania.
10.	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego na lata 2005 - 2013	Misja: Podniesienie konkurencyjności regionu oraz tworzenie nowych, stałych miejsc pracy poprzez zwiększenie zdolności przedsiębiorstw i podmiotów naukowo - badawczych do innowacyjności, absorpcji i inicjowania nowych technologii. Cel strategiczny: Tworzenie Regionalnego Systemu Innowacji - trwałego partnerstwa między przemysłem, instytucjami otoczenia biznesu, jednostkami naukowo-badawczymi, administracją rządową oraz samorządami mieszkańców dla zdynamizowania działań innowacyjnych w regionie. Cel warunkujący 1: Doskonalenie systemu edukacji kształtującego postawy otwarte, innowacyjne i przedsiębiorcze. Cel warunkujący 2: Rozwój działalności badawczej na rzecz wyzwania wewnętrznych czynników rozwoju regionu. Cel warunkujący 3: Budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego. Cel warunkujący 4: Rozwój instytucji otoczenia biznesu. Cel warunkujący 5: Budowa instytucjonalnych form współpracy środowiska akademickiego, władz regionalnych i gospodarki. Cel warunkujący 6: Optymalne wykorzystanie funduszy UE dla realizacji RSI.
11.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013	Cel generalny: Poprawa warunków sprzyjających budowie konkurencyjnej i generującej nowe miejsca pracy regionalnej gospodarki. Cel szczegółowy 1: Podniesienie poziomu konkurencyjności regionalnej gospodarki poprzez zwiększanie zdolności inwestycyjnej podmiotów gospodarczych. Cel szczegółowy 3: Poprawa jakości systemu komunikacyjnego regionu i jego połączeń z krajowymi i europejskimi korytarzami transportowymi. Cel szczegółowy 4: Poprawa stanu środowiska naturalnego województwa. Cel szczegółowy 5: Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych i zasobów dziedzictwa kulturowego. Cel szczegółowy 6: Zwiększenie atrakcyjności ośrodków miejskich i centrów gmin.
12.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2000 - 2015	Cel generalny: Tworzenie optymalnych warunków zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego powiatu. Cel warunkujący 1: Wyzwalanie inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości jako podstawy stabilizacji i rozwoju gospodarczego powiatu oraz przeciwdziałania bezrobociu. Cel warunkujący 2: Restrukturyzacja i aktywizacja rolnictwa oraz wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich. Cel warunkujący 3: Rozwój nauki i oświaty. Upowszechnianie sportu i wychowania fizycznego. Troska o zachowanie dóbr kultury. Cel warunkujący 4: Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, rozwój turystyki i rekreacji. Cel warunkujący 5: Rozbudowa infrastruktury gospodarczej i technicznej. Cel warunkujący 6: Poprawa bezpieczeństwa obywateli. Polepszenie jakości oferowanych usług publicznych dla poprawienia warunków życia mieszkańców powiatu. Cel warunkujący 7: Rozwój powiatu poprzez wymianę doświadczeń i kontakty z innymi regionami w kraju i poza jego granicami.

5. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W STRATEGII

Działania zawarte w Strategii będą finansowane przez różne podmioty. W poniższym zestawieniu przedstawiono szacunkowe nakłady niezbędne do poniesienia przez Samorząd Miasta i Gminy Połaniec ze środków własnych oraz dostępnych, na etapie realizacji poszczególnych zadań, zewnętrznych środków finansowych.

Tabela 13. Prognozowane kwoty potrzebne do realizacji poszczególnych priorytetów - zadania Samorządu Miasta i Gminy Połaniec.

Cel strategiczny 1. Wzrost liczby przedsiębiorstw prowadzących działalność na terenie Miasta i Gminy Połaniec				
Priorytet/Cel operacyjny	Odpowiedzialny	Okres realizacji	Koszt ogółem	% ogółu
<i>1.1 W regionie jest klimat przyjazny przedsiębiorczości.</i>	UMiG	2012 - 2020	10 000 000 zł	15,95
<i>1.1.1 Inwestorzy mają możliwość zakupu/dzierżawy gruntu w regionie na konkurencyjnych warunkach.</i>	UMiG	2012 - 2020	200 000 zł	0,32
<i>1.1.2 Istnieje pakiet korzyści dla przedsiębiorców tworzący nowe miejsca pracy.</i>	UMiG	2012 - 2020	200 000 zł	0,32
<i>1.1.3 Przedsiębiorcy mają łatwy dostęp do usług świadczonych przez instytucje okołobiznesowe.</i>	UMiG	2012 - 2020	500 000 zł	0,80
<i>1.2 Mikroprzedsiębiorstwa mają stworzone dogodne warunki do rozwoju.</i>	UMiG	2012 - 2020	4 000 000 zł	6,38
<i>1.2.1 Stworzenie absolwentom szkół ponadgimnazjalnych oraz studentom dogodnych warunków do założenia działalności gospodarczej.</i>	UMiG	2012 - 2020	1 000 000 zł	1,59
<i>1.2.2 Kreowania powstania podmiotów świadczących usługi osobom w wieku poprodukcyjnym oraz dla firm inwestujących w regionie i ich pracowników.</i>	UMiG	2012 - 2020	1 000 000 zł	1,59
<i>1.2.3 Uczniowie szkół z regionu uczestniczą w zajęciach teoretycznych i praktycznych w zakresie przedsiębiorczości oraz posiadają wyznaczone i weryfikowane ścieżki kariery.</i>	UMiG	2012 - 2020	800 000 zł	1,28

1.3 Turyści korzystają z regionalnego produktu turystycznego.	UMiG	2012 - 2020	1 000 000 zł	1,59%
1.3.1 Istnieje infrastruktura turystyczna i rekreacyjna oraz są preferencyjne warunków jej budowy.	UMiG	2012 - 2020	30 000 000 zł	47,85%
1.3.2 Mieszkańcy kultywują tradycje i pamiętają o historii regionu, zwłaszcza związanej z Tadeuszem Kościuszką.	UMiG	2012 - 2020	10 000 000 zł	15,95%
1.3.3 Istnieje mała infrastruktury turystyczna tworząca klimat turystyczny regionu.	UMiG	2012 - 2020	2 000 000 zł	3,19%
1.3.4 Istnieje roczny kalendarz wydarzeń organizowanych na terenie regionu.	UMiG	2012 - 2020	2 000 000 zł	3,19%
SUMA			62 700 000 zł	100
Średni roczny koszt realizacji celu 1 Strategii w latach 2012-2020			6 966 666,67 zł	
Cel strategiczny 2. Wzrost liczby mieszkańców Miasta i Gminy Połaniec				
Priorytet/Cel operacyjny	Odpowiedzialny	Okres realizacji	Koszt ogółem	% ogółu
2.1 Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i samorząd współpracują w ramach partnerstwa na rzecz rozwoju regionu.	UMiG	2012 - 2020	2 000 000 zł	2,30
2.1.1 Prowadzone są skoordynowane działania związane z aktywnością społeczną, przedsiębiorczością i turystyką.	UMiG	2012 - 2020	2 000 000 zł	2,30
2.1.2 Zaangażowanie mieszkańców, w tym dzieci już od przedszkola, do współuczestnictwa w rozwoju gminy.	UMiG	2012 - 2020	8 000 000 zł	9,21
2.1.3 Istnieje spójny wizerunek regionu kreowany przez osoby i podmioty działające na jego terenie.	UMiG	2012 - 2020	1 000 000 zł	1,15
2.2 Mieszkańcy mają łatwy dostęp i korzystają z wysokiej jakości usług publicznych świadczonych w regionie.	UMiG	2012 - 2020	15 000 000 zł	17,26

PROJEKT: Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012 – 2020.

2.2.1 Mieszkańcy regionu posiadają informacje o usługach publicznych świadczonych na terenie regionu.	UMiG	2012 - 2020	400 000 zł	0,46
2.2.2 Osoby pracujące mają możliwość korzystania z usług publicznych dostosowanych do ich potrzeb i możliwości.	UMiG	2012 - 2020	3 000 000 zł	3,45
2.2.3 Mieszkańcy w każdym wieku mają możliwość kształcenia się na wysokim poziomie, w regionie lub jego bezpośredniej bliskości.	UMiG	2012 - 2020	10 000 000 zł	11,51
2.3 Region jest atrakcyjny do mieszkania.	UMiG	2012 - 2020	15 000 000 zł	17,26
2.3.1 Mieszkańcy mają możliwość korzystania z pełnej infrastruktury technicznej.	UMiG	2012 - 2020	20 000 000 zł	23,01
2.3.2 Dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodzice mają stworzone warunki do rozwoju.	UMiG	2012 - 2020	500 000 zł	0,58
2.3.3 Mieszkańcy regionu mają możliwość zaspakajania potrzeb wyższego rzędu.	UMiG	2012 - 2020	5 000 000 zł	5,75
2.3.4 Stała oferta terenów pod budownictwo mieszkaniowe.	UMiG	2012 - 2020	5 000 000 zł	5,75
SUMA			86 900 000 zł	100
Średni roczny koszt realizacji celu 2 Strategii w latach 2012-2020			9 655 555,56 zł	

Tabela 14. Ogólne koszty realizacji Strategii

Koszt realizacji celu 1	62 700 000 zł
Koszt realizacji celu 2	86 900 000 zł
Koszt realizacji Strategii w latach 2012-2020	149 600 000 zł
<i>Średni roczny koszt realizacji Strategii w latach 2012-2020</i>	<i>16 622 222,22 zł</i>
Możliwa kwota otrzymania dotacji do zaplanowanych zadań (60%)	89 760 000 zł
Niezbędna kwota wkładu własnego (40%)	59 840 000 zł
<i>Średnia roczna wartość otrzymanego dofinansowania w latach 2012-2020</i>	<i>9 973 333,33 zł</i>
<i>Średnia roczna wartość wkładu własnego do projektów w latach 2012-2020</i>	<i>6 648 888,89 zł</i>

6. METODOLOGIA EWALUACJI I MONITORINGU

Warunkiem sprawnej oraz efektywnej realizacji Strategii Rozwoju Gminy jest wdrożenie skutecznego systemu monitorowania i oceny tej strategii wraz z towarzyszącymi jej programami rozwoju.

Monitoring ma na celu gromadzenie i analizę danych na temat przebiegu realizacji danego programu, która pozwala na wyłapywanie ewentualnych nieprawidłowości w jego realizacji i wprowadzaniu niezbędnych korekt umożliwiających osiągnięcie wcześniejszych założeń. Ewaluacja natomiast ma za zadanie sprawdzenie, czy w wyniku podejmowanych działań powstały spodziewane rezultaty oraz czy przełożyły się one na realizację wyznaczonych celów.

Opracowanie systemu monitorowania i ewaluacji umożliwia zatem gromadzenie bieżących danych dotyczących postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów poszczególnych programów jak i całej Strategii, a także pozwala na obserwację rezultatów prowadzonych działań i w razie potrzeby na wprowadzenie niezbędnych aktualizacji oraz korekt, gdy zajdzie taka potrzeba. Zakres monitoringu i ewaluacji Strategii wyznaczają określone w niej cele strategiczne oraz zaplanowane. Monitoring prowadzony będzie w zakresie rzeczowym i dotyczyć będzie efektywności podejmowanych działań oraz postępu wdrażania Strategii. Ewaluacja Strategii będzie prowadzona w celu określenia rzeczywistych efektów zrealizowanych projektów i inwestycji w niej zapisanych, a jej ocena opierać się będzie na następujących kryteriach:

1. **Skuteczności** – pozwala określić czy zostały osiągnięte cele Strategii założone na etapie programowania.
2. **Efektywności** – pozwala ocenić poziom ekonomiczności Strategii.
3. **Użyteczności** – pozwala ocenić zgodności celów Strategii z faktycznymi problemami i potrzebami grupy docelowej.
4. **Trafności** – obrazuje do jakiego stopnia cele Strategii odpowiadają potrzebom wskazanym do danego obszaru.
5. **Trwałości** – pozwala określić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Strategii będą trwać po jego zakończeniu.

Ewaluacja działań zawartych w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Polaniec 2012 – 2020 zostanie podzielona na następujące części:

- **ex-ante** (przed realizacją Strategii) – stanowiąca instrument ułatwiający podejmowanie spójnych decyzji; ocena ta została przeprowadzona przed opracowaniem niniejszej Strategii,
- **on-going** (na bieżąco) – instrument obserwacji prowadzonej przez Zespół ds. Strategii, który będzie corocznie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii,
- **ex-post** (na zakończenie Strategii) – służąca ocenie zgodności i efektywności zrealizowanych działań w ramach Strategii z założeniami i celami przyjętymi w niniejszym dokumencie.

Za wdrożenie i prowadzenie systemu monitorowania i ewaluacji odpowiedzialny jest powołany przez Burmistrza Koordynator prac. Koordynator wraz z Zespołem Roboczym i Strategicznym będzie się zbierał raz w roku, a do ich zadań należeć będzie m.in.:

- przedstawienie Burmistrzowi wniosków z realizacji poszczególnych celów szczegółowych,
- monitorowanie oraz ocena wdrażania poszczególnych działań,
- sformułowanie wniosków i zaleceń odnośnie wprowadzenia usprawnień w kwestii wdrażania Strategii,
- opracowanie sprawozdań z posiedzeń.

Dokumenty dotyczące monitorowania i ewaluacji Strategii oraz programów towarzyszących będą dostępne do wglądu w Referacie Pozyskiwania Zewnętrznych środków Finansowych i Promocji.

7. WSKAŹNIKI REALIZACJI STRATEGII

W celu skutecznej ewaluacji Strategii niezbędne są dane umożliwiające przeprowadzenie oceny, m.in. porównania stanu przed i po realizacji Strategii. W tym celu wyróżniono dwa rodzaje wskaźników. Pierwszy z nich dotyczy ogólnych zmian podstawowych wartości, które zaszły w trakcie realizacji Strategii – możemy zaliczyć do nich m.in. liczbę mieszkańców gminy czy też liczbę podmiotów gospodarczych działających na jej terenie – wybrano te wartości, które da się wyrazić liczbowo. Drugi rodzaj wskaźników dotyczy działań zawartych w Strategii, na ich podstawie możemy określić, które z nich zostały, a które nie zostały zrealizowane. Wymienione wyżej rodzaje wskaźników przedstawiono w tabelach poniżej.

Tabela 15. Wskaźniki efektów realizacji Strategii

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Wartość wskaźnika na koniec			Wartość pożądana
			2000	2010	2019	
1	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych	GUS	7	27		40
2	Liczba nowych budynków oddanych do użytkowania	GUS (średnia z lat)	2004 – 2010 - średnio 16		Średnia z lat 2012 - 2020	25
3	Liczba mieszkańców zamieszkałych na terenie Miasta i Gminy	GUS	12 111	11 848		12 500
4	Dochody własne budżetu / Dochody ogółem budżetu (w %)	GUS	61,44	50,50		60
5	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (w %)	GUS	13,2 ²	7,6		7,0
6	Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON (ogółem)	GUS	703	857		1100
7	Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej (w %)	GUS	96,6 ³	97,0		98,0
8	Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (w %)	GUS	62,6 ⁴	62,9		90,0

² 2003 rok

³ 2003 rok

⁴ 2003 rok

Tabela 16. Wskaźniki realizacji priorytetów

	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Jednostka miary	Wartość wskaźnika na koniec		Wartość pożądana
				2011	2019	
<i>Cel strategiczny 1. Wzrost liczby przedsiębiorstw prowadzących działalność na terenie Miasta i Gminy Połaniec</i>	Opracowanie i wdrożenie Strategii Marki Połaniec	UMiG	zrealizowano / nie zrealizowano	nie zrealizowano		zrealizowano
	Budowa mostu na Wiśle	UMiG	zrealizowano/nie zrealizowano	nie zrealizowano		zrealizowano
	Budowa nowego ciągu komunikacyjnego Połaniec - Staszów	UMiG	zrealizowano/nie zrealizowano	nie zrealizowano		zrealizowano
	Spotkania samorządu z przedsiębiorcami	UMiG	szt.	0		8
	Przyznane doroczne nagrody przedsiębiorczości	UMiG	szt.	0		40
	Budowa obwodnic: obwodnicy Rudnik oraz zachodniej, północnej i północno – wschodniej obwodnicy Połańca	UMiG	zrealizowano/nie zrealizowano	nie zrealizowano		zrealizowano
	Utworzenie przez samorząd podmiotu zajmującego się szeroko rozumianą obsługą inwestorów	UMiG	funkcjonuje/nie funkcjonuje	nie funkcjonuje		funkcjonuje
	Budowa i modernizacja placów targowych, punktów skupu i handlu	UMiG	szt.	0		1
	Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości i Innowacji	UMiG	funkcjonuje/nie funkcjonuje	nie funkcjonuje		funkcjonuje
	Opracowanie i wdrożenie Programu Rozwoju Turystyki	UMiG	wdrożono/nie wdrożono	nie wdrożono		wdrożono
	Spotkania samorządu przedstawicielami branży turystycznej	UMiG	szt.	0		8
	Budowa toru saneczkowego	UMiG	szt.	0		1
	Budowa parku linowego	UMiG	szt.	0		1
	Budowa centrum sportów ekstremalnych	UMiG	szt.	0		1

	Budowa wyciągu narciarskiego	UMiG	szt.	0		1
	Budowa planetarium	UMiG	szt.	0		1
	Modernizacja i rozbudowa Pływalni Delfin	UMiG	zrealizowano/nie zrealizowano	nie zrealizowano		zrealizowano
	Powstanie Muzeum Ziemi Połanieckiej	UMiG	zrealizowano/nie zrealizowano	nie zrealizowano		zrealizowano
	Wyznaczenie tematycznych ścieżek rowerowych	UMiG	szt.	0		4
	Wyznaczenie tematycznych szlaków pieszych	UMiG	szt.	0		5
Cel strategiczny 2. Wzrost liczby mieszkańców Miasta i Gminy Połaniec	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Jednostka miary	Wartość wskaźnika na koniec		Wartość pożądana
				2011	2019	
	Spotkania samorządu z przedstawicielami organizacji pozarządowych	UMiG	szt.	0		8
	Coroczna organizacja kampanii promującej region	UMiG	szt.	0		8
	Utworzenie przez samorząd podmiotu zajmującego się wsparciem organizacji pozarządowych, mikro przedsiębiorców i rozwojem turystyki	UMiG	funkcjonuje/nie funkcjonuje	nie funkcjonuje		funkcjonuje
	Uruchomienie przez samorząd programu wspierania dotacjami inicjatyw oddolnych mieszkańców, np. Program Wsparcia Inicjatyw Mieszkańców, gdzie wysokość maksymalnego wsparcia wynosi np. 2000 zł.	UMiG	funkcjonuje/nie funkcjonuje	nie funkcjonuje		funkcjonuje
	Ustanowienie dorocznej nagrody za najlepszy projekt realizowany w regionie, inicjatywę czy dla społecznika roku	UMiG	funkcjonuje/nie funkcjonuje	nie funkcjonuje		funkcjonuje
	Opracowanie charakterystyki wizerunku Miasta i Gminy Połaniec	UMiG	zrealizowano/nie zrealizowano	nie zrealizowano		zrealizowano

Utworzenie przez samorząd podmiotu zajmującego się koordynacją usług sportowych i rekreacyjnych w formie spółki lub fundacji, np. Centrum Sportu i Rekreacji	UMiG	funkcjonuje/nie funkcjonuje	nie funkcjonuje		funkcjonuje
Wprowadzenie e-usług w samorządzie i jednostkach podległych	UMiG	szt.	0		30
Uruchomienie lodowiska	UMiG	szt.	0		1
Uruchomienie świetlic w Połańcu	UMiG	szt.	0		1
Przeprowadzanie raz w roku badania mieszkańców w zakresie jakości świadczonych usług publicznych oraz nowych potrzeb	UMiG	szt.	0		8
Wdrożenie systemu informowania mieszkańców o oferowanych usługach publicznych	UMiG	zrealizowano/nie zrealizowano	nie zrealizowano		zrealizowano
Przeprowadzenie badań związanych z możliwością wydobycia wód geotermalnych, a w przypadku pozytywnych wyników wykonanie odwiertu próbnego	UMiG	zrealizowano/nie zrealizowano	nie zrealizowano		zrealizowano
Budowa miasteczka ruchu drogowego	UMiG	szt.	0		1
Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	UMiG	zrealizowano/nie zrealizowano	nie zrealizowano		zrealizowano

SPIS TABEL I SCHEMATÓW**Tabele**

Tabela 1. Analiza diagnostyczna gminy - część społeczna	9
Tabela 2. Analiza diagnostyczna gminy - część gospodarcza	9
Tabela 3. Analiza diagnostyczna gminy - część infrastrukturalna	9
Tabela 4. Analiza diagnostyczna gminy - część finansowa	10
Tabela 5. Analiza porównawcza gminy Połaniec z innymi gminami miejsko – wiejskimi w regionie	10
Tabela 6. Analiza porównawcza gminy Połaniec ze średnimi wartościami dla województwa i Polski	11
Tabela 7. Analiza SWOT poszczególnych obszarów	12
Tabela 8. Elementy mające wpływ na rozwój regionu, które zmieniają się w jego otoczeniu	17
Tabela 9. Kierunki rozwoju Miasta i Gminy Połaniec na lata 2012 - 2020	19
Tabela 10. Zadania wpisane do realizacji w ramach Strategii	20
Tabela 11. Priorytety rozwoju Miasta i Gminy Połaniec	27
Tabela 12. Wykaz dokumentów strategicznych	28
Tabela 13. Prognozowane kwoty potrzebne do realizacji poszczególnych priorytetów - zadania Samorządu Miasta i Gminy Połaniec	31
Tabela 14. Ogólne koszty realizacji Strategii	34
Tabela 15. Wskaźniki efektów realizacji Strategii	37
Tabela 16. Wskaźniki realizacji priorytetów	38

Schematy

Schemat 1. Drzewo problemów	15
Schemat 2. Drzewo celów	16
Schemat 3. Wizja, misja i cele strategiczne	18

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
mgr Stanisław Lolo

**Uzasadnienie do Uchwały NR XLVI/307/13
Rady Miejskiej w Połańcu
z dnia 26 września 2013 roku**

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012-2020 wraz z systemem monitorowania i ewaluacji.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012-2020 stanowiąca załącznik do niniejszej uchwały jest strategią przygotowaną przy udziale konsultanta Pana Pawła Walczyszyna z firmy „InicjatywaLokalna.pl” z Kielc. Prace nad niniejszą strategią rozwoju Miasta i Gminy Połaniec przeprowadził Zespół Roboczy i Strategiczny powołany zarządzeniem nr 105/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Połaniec z dnia 01 września 2011r.

Prace nad strategią zaktywizowały szereg środowisk lokalnych, których przedstawiciele a zarazem lokalni liderzy, wnieśli ogromny wkład pracy twórczej czego efektem stał się opracowany dokument. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012-2020 stara się odpowiadać na zapotrzebowanie społeczności lokalnej, przy wykorzystaniu możliwości oraz szans rozwojowych gminy Połaniec z uwzględnieniem absorpcji środków z Unii Europejskiej.

Projekt dokumentu został zaopiniowany pozytywnie przez dwa organy, które przedstawiły swoje stanowisko (wraz z uzasadnieniem) w stosownych pismach:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach – pismo WPN-II.410.49.2013.ML z dnia 23 sierpnia 2013 r.
- Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach – pismo Postanowienie SEV.9022.5.64.2013 z dnia 22 sierpnia 2013 r.

Projekt dokumentu podlegał konsultacjom społecznym przeprowadzonym na podstawie przepisów w/w ustawy w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach prowadzonych konsultacji społecznych nie wniesiono żadnego wniosku ani uwagi.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec 2012-2020 jest dokumentem elastycznym, w związku z tym niektóre jej zapisy szybko ulegają zmianie, przykładem jest zaliczony do słabych stron brak własnego wydajnego ujęcia wody. W chwili obecnej Gmina Połaniec dysponuje już własnym wydajnym ujęciem wody zakupionym w 2013 roku i zaliczamy to już do mocnych stron.

W początkowym okresie po uchwaleniu Strategia Rozwoju należy bardzo precyzyjnie zaplanować mechanizmy monitorowania jej wdrażania, aby przez kolejne lata jej obowiązywania funkcjonował klarowny i spójny system. Dobrze funkcjonujący system monitoringu i ewaluacji umożliwi odpowiednio wczesne wykrywanie zagrożeń dla prawidłowej realizacji Strategii, a także stwierdzenie stopnia osiągnięcia założonych celów strategicznych i operacyjnych, korektę przyjętych założeń i zastosowanie najlepszych rozwiązań. Strategia rozwoju - zgodnie z założeniami - ma być dokumentem żywym i elastycznym, a jednocześnie musi stanowić inspirujący zespół bodźców pobudzających aktywności, inspirujących mieszkańców do nowych ciekawych pomysłów i działań. Aby mogła spełnić taką funkcję musi być w sposób przemyślany monitorowana i kontrolowana pod kątem stopnia osiągania celów, a co nie mniej ważne - spójności działań z potrzebami dynamicznej rzeczywistości.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

mgr Stanisław Łolo